

GE-012024

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

March / April – 2019

BAOOE - 202 : Sanskrit

(ભારતપારિજાતમ્)

(*Elective Course*)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- 1 (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક શ્લોકનો અનુવાદ કરો. 4
1. વિચારીતં કિં જગદીશ્વરેણ કિં શાસનેનાથ મદર્થમદ્ય।
કસ્તદ્વિજાનાતુ પરસ્ય વસ્તુ વિચારીતં વેદમિ મયા સ્વયં તુ ॥
 2. સ્વગૌરવં યૈઃ સમભીષ્ણિતં સ્યાઞ્ચિન્તાવિષાણ્યૌદરિકાણિ જિત્વા ।
જિજીવિષ્યન્તિ હિ તે સ્વકીયં પ્રાણાધિકં ગૌરવમેવ હૃદયમ્ ॥
- (બ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક સસંદર્ભ સમજાવો. 3
1. દુઃશાસનેનેહ ગૃહીત એવ મોક્ષાધ્વનઃ સ્યાદુપદેશકઃ કઃ।
 2. દિવિ ચ ભાસ્કરભાઃ પ્રસૃતાઃ શનૈરુપસૃતા વસુધાવસુધાતલે ॥
- (ક) નીચેનામાંથી ગમે તે એક ટૂંકનોંધ લખો. 7
1. જનસમાજની મહાત્મા પ્રત્યે સહાનુભૂતિ
 2. મીઠાના કરથી થતું નુકશાન
2. (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક શ્લોકનો અનુવાદ કરો 4
- 1 રથ્યાભિરતિરથ્યાભિર્વર્જિતાભિર્મલીમસૈઃ।
અર્ચિતાભિઃ પતાકાભિરસલાલી વ્યશોભત ॥
 2. પ્રજાસુ વિરુદ્ધાસુ શાસનેન ન શક્યતે ।
યત્ર કિચ્ચિદ્બલાધ્દર્તૃ તદ્રાજ્યં પ્રાજમુચ્યતે॥
- (બ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક સસંદર્ભ સમજાવો. 3
1. તથાપિ ખાદિવસ્ત્રાણામભાવો મમ ખેદકઃ।
 2. પરિત્યજ્ય મૃતેર્ભીતિં જીવિતેષુ સ્પૃહામપિ।
- (ક) નીચેનામાંથી ગમે તે એક ટૂંકનોંધ લખો 7
1. અસલાલી પ્રસંગ
 2. પ્રજાસત્તાક રાજ્યના લક્ષણો
3. (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક ટૂંકનોંધ લખો 4
1. ભગવદાયાર્યનું જીવન
 2. ભારતપારિજાતમ્ માં સમાજદર્શન

(બ) નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો.

10

1. ગુરુઃ શિષ્યાય વિદ્યાં____ ।
(A) દદતિ (B) દદાસિ (C) દદાતિ
2. ચતુર્થી વિભક્તિ
(A) અપાદાન (B) સંપ્રદાન (C) આધાર
3. _____પુષ્પેભ્યઃ સ્પૃહ્યામિ ।
(A) આવામ્ (B) વયમ્ (C) અહં
4. મહ્યમ્ ચતુર્થી વિભક્તિનું કયું રૂપ છે.
(A) ચતુર્થી એકવચન (B) ચતુર્થી દ્વિવચન (C) ચતુર્થી બહુવચન
5. _____ નમઃ।
(A) ગુરું (B) ગુરવેઃ (C) ગુરવઃ
6. વક્તા બહુવચનમાં હોય તો કુપ્ નું યોગ્ય રૂપ
(A) કુપ્યામઃ (B) કુપ્યાવઃ (C) કુપ્યામિ
7. તદ્ સર્વનામનું ચતુર્થી વિભક્તિનું એકવચનનું રૂપ____
(A) તસ્મૈ (B) તાભ્યામ્ (C) તેભ્યઃ
8. કુપ્ ધાતુનું વર્તમાનકાળ ત્રીજોપુરુષ એકવચનનું રૂપ.
(A) કુપ્યામિ (B) કુપ્યામઃ (C) કુપ્યતિ
9. જનકઃ _____ કુપ્યતિ।
(A) રામં (B) રામાય (C) રામસ્ય
10. _____ સ્વસ્તિ।
(A) સીતાયૈ (B) સીતાય (C) સીતા

4. ભારતપારિજાતમ્ નું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.

14

અથવા

ભારતપારિજાતમ્ ના આધારે મહાત્માજીના વ્યક્તિત્વની વિશિષ્ટતાઓ વર્ણવો.

5. (અ) નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો.

7

1. શ્રીવલ્લભભાઈને પોલીસે કયા ગામમાં પકડી લીધા હતા.
(A) અસલાલી (B) કરમસદ (C) રાસ
2. ભારતપારિજાતમ્ કુલ કેટલા સર્ગનું મહાકાવ્ય છે.
(A) 25 (B) 20 (C) 19
3. ભારતના રક્ષણ માટે લડાઈની શરૂઆત કયારે થવાની હતી.
(A) 11 માર્ચ (B) 11 જૂન (C) 11 એપ્રિલ
4. લોકો મીઠા માટે દર વર્ષે સરકારને_____ રૂપિયા આપતા હતા.
(A) 500 (B) 700 (C) 800
5. કયા માર્ગથી સ્વરાજ્યને સ્થાપિત કરવાની વાત કરવામાં આવી છે.
(A) ધાર્મિક (B) રાજકીય (C) શૈક્ષણિક

6. મહાત્માએ અંગ્રેજ સરકારના કયા પ્રતિનિધિને પત્ર મોકલ્યો હતો.
(A) મેકોલે (B) વાયસરોય (C) વિલિયમ હેયર
7. _____ ની રક્ષા પ્રાણની બાજી લગાવીને પણ કરવી જોઈએ.
(A) રાષ્ટ્ર (B) ગાંધીજી (C) સત્ય

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યોમાં જવાબ આપો.

7

1. લેખકના મતે કેવા લોકોને પ્રસન્ન કરી શકાતા નથી ?
2. પ્રાણથી પણ વધારે પ્રિય શું છે ?
3. મહાત્માએ કયા તળાવ પાસે સાથે આવેલા માણસોને ઉપદેશ આપ્યો ?
4. નેતામાં કયા ત્રણ ગુણો હોવા જોઈએ ?
5. ભારતપારિજાતમ્ માં કંઈ શૈલીનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે ?
6. કેવા રાજ્યને પ્રજાસત્તાક રાજ્ય કહેવામાં આવે છે ?
7. અસલાલીની સ્ત્રીઓએ મહાત્માનું સ્વાગત કેવી રીતે કર્યું ?